31972L0166

2.5.1972 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* L 103/1

NÕUKOGU DIREKTIIV,
24. aprill 1972,
mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(72/166/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades, et:

asutamislepingu eesmärk on luua ühisturg, mis sarnaneb põhimõtteliselt siseturule, ning selle eesmärgi saavutamise üks olulisi tingimusi on kaupade ja teenuste vaba liikumise kehtestamine;

mootorsõidukite kasutamisega seotud tsiviilvastutuse kohustusliku kindlustuskaitse piiridel kontrollimise ainus eesmärk on kaitsta selliste sõidukite põhjustatud õnnetuste võimalike ohvrite huve; sellise piirikontrolli olemasolu põhjuseks on lahknevused liikmesriikide nõudmiste vahel kõnealuses valdkonnas;

kõnealused lahknevused võivad takistada mootorsõidukite ja isikute vaba liikumist ühenduses; seetõttu mõjutavad need otseselt ühisturu loomist ja toimimist;

komisjoni 21. juuni 1968. aasta soovituses ühenduse sisepiire ületavate reisijate tollikontrolli kohta soovitatakse liikmesriikidel kontrollida reisijaid ja nende mootorsõidukeid ainult erandkorras ning kõrvaldada füüsilised tõkked tollipunktides;

on soovitav, et liikmesriikide elanikud saaksid teadlikumaks ühisturu tegelikust olukorrast, ning selleks tuleks võtta täiendavaid meetmeid, et liberaliseerida liikmesriikide vahel reisivate isikute ja mootorsõidukite liikumist käsitlevad eeskirjad; Euroopa Parlamendi liikmed on selliste meetmete vajalikkust korduvalt rõhutanud;

reisijate liikumist käsitlevate eeskirjade selline leevendamine on järjekordne samm liikmesriikide turgude vastastikuse avamise ja siseturuga sarnaste tingimuste loomise suunas;

tavaliselt ühes liikmesriigis asuvate sõidukite roheliste kaartide kontrollimise teise liikmesriigi territooriumile sisenemisel saab kaotada liikluskindlustuse kuue rahvusliku büroo vahelise lepinguga, millega iga liikluskindlustuse rahvuslik büroo garanteeriks hüvitise maksmise vastavalt siseriiklike õigusaktide sätetele kõigi tema territooriumil mõne sellise kindlustatud või kindlustamata sõiduki põhjustatud kahjude korral, mille puhul on õigus saada hüvitist;

selline garantiileping eeldab, et kõik ühenduse territooriumil liikuvad mootorsõidukid on kindlustatud; kõigi liikmesriikide siseriiklike õigusaktidega tuleks seepärast ette näha sõidukite kohustuslik tsiviilvastutuskindlustus, mis kehtiks kogu ühenduse territooriumil; sellise siseriikliku õigusaktiga võib siiski ette näha ka erandid teatavate isikute ja teatavat liiki sõidukite jaoks;

käesolevas direktiivis sätestatud süsteemi võiks laiendada ka sõidukitele, mille põhiasukoht on kolmanda riigi territooriumil, mille suhtes kuue liikmesriigi rahvuslikud bürood on sõlminud samalaadse lepingu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *sõiduk* — kõik maismaal sõitmiseks mõeldud mootorsõidukid, mis liiguvad edasi mehhaanilise jõuga, kuid ei sõida rööbastel, ja ühendatud või ühendamata haagised;

2. *kannatanu* — isik, kellel on õigus saada hüvitist seoses sõidukite põhjustatud kaotuse või kahjuga;

3. *liikluskindlustuse rahvuslik büroo* — ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni sisetranspordi komitee maanteetranspordi põhitöörühma 25. jaanuari 1949 soovituse nr 5 kohaselt loodud kutseorganisatsioon, mis ühendab kindlustusseltse, kellel on mingis riigis lubatud tegeleda mootorsõidukite tsiviilvastutuse kindlustamisega;

4. *territoorium, kus on sõiduki põhiasukoht*

   — selle riigi territoorium, kus sõiduk on registreeritud või

   — kui teatavat liiki sõiduki puhul ei ole registreerimine kohustuslik, kuid sellisel sõidukil on kindlustusmärk või registreerimismärgi sarnane eraldusmärk, siis kindlustusmärgi või eraldusmärgi välja andnud riigi territoorium või

   — kui teatavat liiki sõidukite puhul ei nõuta ei registreerimismärki, kindlustusmärki ega eraldusmärki, siis sõiduki valdaja elukohariigi territoorium;

5. *roheline kaart* — rahvusvaheline kindlustussertifikaat, mille on välja andnud liikluskindlustuse rahvuslik büroo vastavalt ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni sisetranspordi komitee maanteetranspordi põhitöörühma 25. jaanuari 1949 soovitusele nr 5.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid hoiduvad tsiviilvastutuskindlustuse kontrollimisest sõidukite puhul, mille põhiasukoht on teise liikmesriigi territooriumil.

Liikmesriigid hoiduvad sellise kindlustuse kontrollimisest ka teise liikmesriigi territooriumilt nende territooriumile saabuvate sõidukite puhul, mille põhiasukoht on kolmanda riigi territooriumil. Liikmesriigid võivad siiski teha pistelist kontrolli.

2. Sõidukite suhtes, mille põhiasukoht on liikmesriigi territooriumil, jõustuvad käesoleva direktiivi sätted, välja arvatud artiklid 3 ja 4:

— pärast seda, kui kuus liikluskindlustuse rahvuslikku bürood on sõlminud lepingu, mille tingimuste kohaselt garanteerib iga rahvuslik büroo nõuete lahendamise vastavalt oma siseriiklike sundkindlustust käsitlevate õigusaktide sätetele tema territooriumil toimunud õnnetusjuhtumite puhul, mille on põhjustanud tavaliselt teise liikmesriigi territooriumil asuv kindlustatud või kindlustamata sõiduk;

— alates kuupäevast, mille komisjon fikseerib pärast seda, kui on tihedas koostöös liikmesriikidega kindlaks teinud, et selline leping on sõlmitud;

— kõnealuse lepingu kehtivuse ajaks.

Artikkel 3

1. Iga liikmesriik võtab artiklit 4 arvestades kõik vajalikud meetmed tagamaks, et nende sõidukite kasutamisel, mille põhiasukoht on tema territooriumil, on tsiviilvastutus kaetud kindlustusega. Kaetud vastutuse ulatus ja kindlustuskaitse tingimused määratakse kindlaks kõnealuste meetmete põhjal.

2. Iga liikmesriik võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kindlustusleping katab ka:

— teistes liikmesriikides kehtivate õigusaktide kohaselt kogu kahju, mis kõnealuste riikide territooriumidel tekitatakse;

— kogu kahju, mida kannavad liikmesriikide kodanikud otsereisi ajal kahe sellise territooriumi vahel, kus kehtib Euroopa Majandusühenduse asutamisleping, kui läbitava territooriumi eest ei vastuta ükski liikluskindlustuse rahvuslik büroo; sellisel juhul kaetakse kahju vastavalt selles liikmesriigis kehtivatele sundkindlustust käsitlevatele õigusaktidele, mille territooriumil on sõiduki põhiasukoht.

Artikkel 4

Liikmesriik võib teha erandi artikli 3 sätetest seoses:

a) teatavate avalik-õiguslike või eraõiguslike juriidiliste või füüsiliste isikutega; asjaomane riik koostab selliste isikute nimekirja ja edastab selle teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

   Liikmesriik, kes teeb sellise erandi, võtab vajalikud meetmed tagamaks, et teise liikmesriigi territooriumil sellistele isikutele kuuluvate sõidukite tekitatud kahju eest makstakse hüvitist. Eelkõige nimetab ta kahju tekkimise riigis ametisse asutuse või organi, kes vastutab hüvitise maksmise eest kannatanule vastavalt selle riigi õigusaktidele, kui ei kohaldata artikli 2 lõike 2 esimeses taandes sätestatud korda. Kõnealune riik teatab võetavatest meetmetest teistele liikmesriikidele ja komisjonile;

b) teatavat liiki sõidukitega või teatavate erimärki kandvate sõidukitega; asjaomane riik koostab selliste liikide või selliste sõidukite nimekirja ja edastab selle teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

   Sellisel juhul jääb teistele liikmesriikidele õigus nõuda, et kui selline sõiduk siseneb nende territooriumile, peab sõiduki valdajal olema kehtiv roheline kaart või et ta sõlmiks asjaomase liikmesriigi nõuetele vastava piirikindlustuslepingu.

Artikkel 5

Iga liikmesriik tagab, et juhul kui tema territooriumil põhjustab õnnetuse sõiduk, mille põhiasukoht on teise liikmesriigi territooriumil, teatatakse artikli 2 lõike 2 esimeses taandes nimetatud kohustust piiramata liikluskindlustuse rahvuslikule büroole järgmised andmed:

— territoorium, kus on sõiduki põhiasukoht, ja võimaluse korral sõiduki registreerimismärk;

— võimaluse korral sõiduki kindlustusega seotud üksikasjad sellistena, nagu nad tavaliselt esitatakse rohelisel kaardil, mis kuulub sõiduki valdajale, kuivõrd seda nõuab liikmesriik, mille territooriumil on sõiduki põhiasukoht.

Iga liikmesriik tagab, et büroo edastab nimetatud teabe selle riigi liikluskindlustuse rahvuslikule büroole, kus on sõiduki põhiasukoht.

Artikkel 6

Iga liikmesriik võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et sõidukeid, mille põhiasukoht on kolmanda riigi territooriumil või liikmesriigi väljaspool Euroopat asuval territooriumil ja mis sisenevad territooriumile, kus kehtib Euroopa Majandusühenduse asutamisleping, kasutatakse tema territooriumil ainult juhul, kui selliste sõidukite tekitatavad kahjud on kaetud eri liikmesriikide mootorsõidukite kasutamisega seotud tsiviilvastutuse kohustuslikku kindlustust käsitlevates õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt kogu territooriumil, kus kehtib Euroopa Majandusühenduse asutamisleping.

Artikkel 7

1. Enne sellisele territooriumile sisenemist, kus kehtib Euroopa Majandusühenduse asutamisleping, peab kõigil sõidukitel, mille põhiasukoht on kolmanda riigi territooriumil või mõne liikmesriigi väljaspool Euroopat paikneval territooriumil, olema kas kehtiv roheline kaart või piirikindlustuse sertifikaat, mis tõendab, et sõiduk on kindlustatud vastavalt artiklile 6.

2. Sõidukeid, mille põhiasukoht on kolmandas riigis, käsitatakse tavaliselt ühenduses asuvate sõidukitena juhul, kui kõigi liikmesriikide rahvuslikud bürood ühiselt garanteerivad igaüks oma riigi sundkindlustust käsitlevate õigusaktide sätete kohaselt oma territooriumil selliste sõidukite põhjustatud õnnetustest tulenevate nõuete lahendamise.

3. Kui tihedas koostöös liikmesriikidega on kindlaks tehtud, et eelmises lõikes osutatud kohustused on võetud, määrab komisjon kindlaks, millisest kuupäevast alates ja mis liiki sõidukite puhul ei nõua liikmesriigid enam lõikes 1 osutatud dokumentide esitamist.

Artikkel 8

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed hiljemalt 31. detsembriks 1973 ja teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Artikkel 9

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. aprill 1972

Nõukogu nimel

eesistuja

G. THORN